

Funkcije

Python and programming fundamentals

Šta je funkcija

- **Funkcija** je zasebna celina u programu koja se može izvršiti na zahtev nekog drugog dela programa
- Funkcija olakšava kodiranje i smanjuje količinu ponovljenog koda
- Funkcije mogu biti **ugrađene** ili **korisnički definisane**
- Funkcije mogu postojati samostalno ili u okviru nekih objekata, kada se nazivaju **metode**

Gde se koriste funkcije

- Funkcije se koriste uvek i svugde

Kreiranje funkcije

- Ključna reč za kreiranje funkcije je **def**
- **Naziv funkcije** može biti proizvoljan, ali mora poštovati pravila imenovanja promenljivih
- **Male zagrade** iza naziva funkcije su obavezne i mogu biti prazne ili sadržati ulazne parametre funkcije
- **Dvotačka** označava početak tela funkcije
- Telo funkcije sadrži linije sa **uvlakom**

Potpis funkcije | `def myfirstfunction():`

Telo funkcije | `→ print("Hello from function!")`

Pozivanje funkcije

- Funkcija se poziva **nazivom funkcije** kome slede **male zagrade**

```
myfirstfunction()
```



```
Hello from function!
```

Ulazni parametri funkcije

- Funkcija može prihvatiti parametre prilikom startovanja
- Parametri se označavaju unutar malih zagrada, u potpisu funkcije

```
def myfirstfunction(msg):  
    print(msg)
```

- Ovako parametrizovana funkcija, poziva se takođe parametrizovano

```
myfirstfunction("Hello")
```

- Poziv bez parametara nije dozvoljen i izaziva grešku

```
myfirstfunction()
```

```
TypeError: myfunction() missing 1 required positional argument: 'msg'
```

Podrazumevani parametri funkcije

- Podrazumevani parametri su parametri koji se mogu, ali ne moraju proslediti funkciji
- Ovakvi parametri moraju biti posebno označeni tako što će im biti dodeljena podrazumevana vrednost

```
def myfirstfunction(msg="No message"):  
    print(msg)
```

- Ovako definisana funkcija, može biti pozvana sa ili bez parametara

```
myfirstfunction("Hello")
```


Hello

```
myfirstfunction()
```


No message

Imenovani parametri funkcije

- Prilikom pozivanja, parametre je moguće prosleđivati koristeći njihov redosled u potpisu funkcije, ali takođe i koristeći njihove nazive

```
def myfirstfunction(msg="No message", msg1="No message"):  
    print(msg)
```

```
myfirstfunction(msg="Hello", msg1="World")
```

```
myfirstfunction("World", "World")
```


Hello

Izlazni parametri funkcije

- Osim što ih može prihvatiti, funkcija takođe može i vratiti vrednost. Ova vrednost najčešće predstavlja rezultat rada funkcije (neke računske operacije, dobavljanje podatka iz nekog izvora, intervencija na nekom podatku i slično)
- Vrednost funkcije se vraća ključnom rečju **return**, kojoj sledi vrednost koja treba da bude vraćena

```
def myfirstfunction():  
    return ("Hello")
```

- Funkcija koja vraća vrednost, tretira se u programu kao konstanta

```
res = myfirstfunction()  
print(res)
```


Ovo je isto kao da
smo napisali Hello

Izlazni parametri funkcije

- Funkcija može vratiti i više vrednosti
- U slučaju da funkcija vraća više vrednosti, možemo ih preuzeti pomoću više promenljivih, odvojenih zarezima

```
def myfunction():  
    return 1,2,3  
  
a,b,c = myfunction()  
print(a,b,c)
```

Proizvoljan broj parametara (varargs)

- Funkcije se moraju pozivati sa očekivanim brojem parametara
- Dva specijalna operatora (* i **) omogućavaju da se funkcija pozove sa proizvoljnim brojem i nazivima parametara
- Svi parametri prosleđeni funkciji biće pretvoreni u niz

```
def f(*args):  
    print(args[0] + args[1])
```


```
f(2,3)
```

```
def f(**args):  
    print(args["firstname"])
```

```
f(firstname="Peter")
```

Proizvoljan broj parametara (varargs)

- Varargs se mogu koristiti u kombinaciji, kao i u kombinaciji sa obaveznim parametrima
- Redosled je važan:
 1. Obavezni pozicioni parametri
 2. Varargs pozicioni parametri
 3. Varargs imenovani parametri


```
def f(a,*args,**kw):  
    print(kw["msg"],(a * (args[0] + args[1] + args[2])))  
  
f(2,1,2,3,msg="The result is: ")
```

Vežba Kalkulator (ppf-ex09 calc.py)

- Kreirati funkciju calc
- Funkcija prihvata tri parametra: dva broja i operaciju (operacija u formi teksta)
- Funkcija vraća rezultat operacije nad dva uneta broja

```
print(calc(2,3,"mul"))
```

6

Vežba Render (ppf-ex09 render.py)

- Kreirati funkciju koja iscrtava prozor, na osnovu unete širine i visine

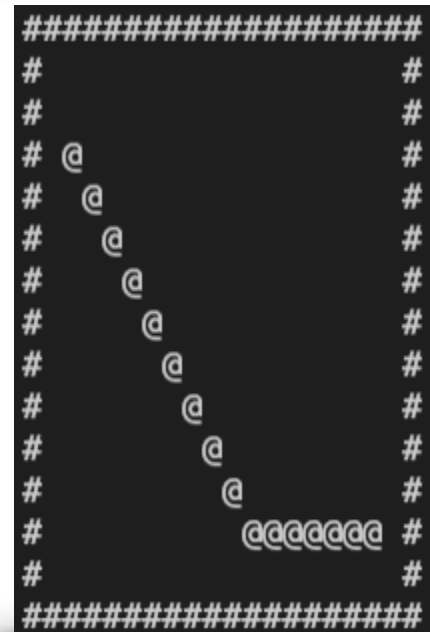
```
render(10,10)
```

```
#####  
#           #  
#           #  
#           #  
#           #  
#           #  
#           #  
#           #  
#           #  
#####
```

Vežba My way (ppf-ex09 myway.py)

- Modifikovati funkciju iz vežbe render, tako da prihvata i treći parametar sa listom tačaka za crtanje
- Kreirati funkciju koja vraća listu tačaka na osnovu početne i krajnje tačke
- Niz tačaka treba da sadrži putanju od početne i krajnje tačke

```
render(20,15,path([2,3],[17,12]))
```


Vežba Update (ppf-ex09 update.py)

- U programu je definisana početna tačka i brzina
- Potrebno je kreirati funkciju update, koja kao parametar prihvata krajnju tačku i izračunava sledeću tačku na putu ka krajnjoj tački
- Potrebno je kreirati funkciju, koja pomoću funkcije update, generiše listu tačaka koje čine putanju od početne do krajnje tačke

```
render(width,height,path(4,5))
```

- Formule:
 - x i y od ugla i brzine:
$$x += speed * \cos(an)$$
$$y += speed * \sin(an)$$
 - Ugao od x,y i x1,y1:
$$an = \text{math.atan2}(y1 - y, x1 - x)$$

Ugrađene funkcije

<https://docs.python.org/3/library/functions.html>

- Prilikom aktivacije, Python interpreter ima na raspolaganju određene ugrađene funkcije, koje se mogu koristiti odmah
- Neke od ovih funkcija su već **obrađene** u prethodnim lekcijama, neke su **dovoljno intuitivne** da se i ne moraju posebno objašnjavati

<code>abs()</code>	<code>delattr()</code>	<code>hash()</code>	<code>memoryview()</code>	<code>set()</code>
<code>all()</code>	<code>dict()</code>	<code>help()</code>	<code>min()</code>	<code>setattr()</code>
<code>any()</code>	<code>dir()</code>	<code>hex()</code>	<code>next()</code>	<code>slice()</code>
<code>ascii()</code>	<code>divmod()</code>	<code>id()</code>	<code>object()</code>	<code>sorted()</code>
<code>bin()</code>	<code>enumerate()</code>	<code>input()</code>	<code>oct()</code>	<code>staticmethod()</code>
<code>bool()</code>	<code>eval()</code>	<code>int()</code>	<code>open()</code>	<code>str()</code>
<code>breakpoint()</code>	<code>exec()</code>	<code>isinstance()</code>	<code>ord()</code>	<code>sum()</code>
<code>bytearray()</code>	<code>filter()</code>	<code>issubclass()</code>	<code>pow()</code>	<code>super()</code>
<code>bytes()</code>	<code>float()</code>	<code>iter()</code>	<code>print()</code>	<code>tuple()</code>
<code>callable()</code>	<code>format()</code>	<code>len()</code>	<code>property()</code>	<code>type()</code>
<code>chr()</code>	<code>frozenset()</code>	<code>list()</code>	<code>range()</code>	<code>vars()</code>
<code>classmethod()</code>	<code>getattr()</code>	<code>locals()</code>	<code>repr()</code>	<code>zip()</code>
<code>compile()</code>	<code>globals()</code>	<code>map()</code>	<code>reversed()</code>	<code>__import__()</code>
<code>complex()</code>	<code>hasattr()</code>	<code>max()</code>	<code>round()</code>	

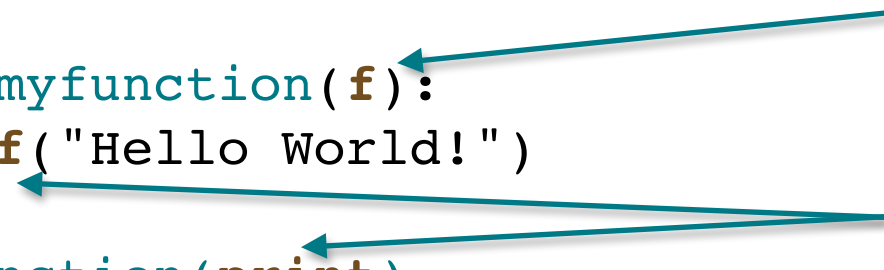
Prosleđivanje funkcije

- U nekim situacijama, želimo da, kao parametar funkciji, prosledimo samu funkciju
- Ovaj koncept se često koristi u različitim situacijama (upravljanje događajima, publikovanje poruka i slično)

```
def myfunction(f):  
    f("Hello World!")
```

```
myfunction(print)
```

Ugrađena funkcija **print**, prosleđena je kao parametar korisnički definisanoj funkciji **myfunction**

The diagram consists of three blue arrows. The first arrow originates from the text 'Ugrađena funkcija print, prosleđena je kao parametar korisnički definisanoj funkciji myfunction' and points to the parameter 'f' in the function definition 'def myfunction(f):'. The second arrow originates from the same text and points to the argument 'print' in the function call 'myfunction(print)'. The third arrow originates from the same text and points to the function call 'myfunction(print)' as a whole.

Anonimna funkcija - lambda

- Nekada želimo da umesto prosleđivanja postojeće funkcije kreiramo funkciju koju prosleđujemo u trenutku prosleđivanja
- U takvim situacijama, koriste se lambda izrazi
- Lambda se kreira na sledeći način

Ključnoj reči **lambda** sledi **lista parametara**, **dvotačka (ne mora biti ni jedan ulazni parametar)** i **izraz** koji predstavlja povratnu vrednost

```
z = lambda : 10  
print(z())
```

Rekurzivna funkcija

- Rekurzivna funkcija je funkcija koja poziva samu sebe

```
def f(i):  
    print(i)  
    i-=1  
    if i > 0:  
        f(i)  
f(10)
```


10
9
8
7
6
5
4
3
2
1

- Kod rekurzivne funkcije je veoma važno imati neku vrstu kontrole, koja će onemogućiti beskonačno ponavljanje poziva

Dekoratori

- Dekorator je tehnika kojom možemo modifikovati ponašanje funkcije tokom izvršavanja
- Dekorator podrazumeva funkciju koja vrši modifikaciju i funkciju nad kojom se vrši modifikacija
- Funkcija koja vrši modifikaciju je obična funkcija
- Funkcija nad kojom se vrši modifikacija, označava se oznakom @
- Dekoratori su primenjivi i na druge strukture (klase i metode)

Kreiranje i upotreba dekoratora

- Kao dekorator može biti upotrebljena bilo koja funkcija koja kao parametar prima funkciju i kao povratnu vrednost vraća funkciju

```
def mydecorator(f):  
    #do something here  
    return f
```

Ovo će biti funkcija

- Funkciju koju nameravamo da koristimo kao dekorator, primenjujemo pomoću oznake @ nad funkcijom koju dekorišemo

```
@mydecorator  
def myfunction(a,b):  
    return a+b
```

Kreiranje i upotreba dekoratora

- Osim presretanja dekorisane funkcije, takođe je moguće u potpunosti prepisati njen sadržaj

```
def mydecorator(f):  
    def rewritten(*args,**kw):  
        return ("Result is " + str(f(*args)))  
    return rewritten
```

—————→ Result is 5

```
@mydecorator  
def myfunc(a,b):  
    return a + b  
  
print(myfunc(2,3))
```

Generatori

- Generator omogućava parcijalno, sekvencijalno izvršavanje delova funkcije

```
def f():  
    print("Hello")  
    yield  
    print("World")  
    yield
```

`x = f()`

`next(x)`

`next(x)`

Još uvek nema izlaza

Hello

World

Zašto bismo koristili Generator

- Generator omogućava jednostavnu implementaciju **iteratora**
- Ukoliko se komanda **yield** koristi sa parametrom ona izlaže sledeći element u iteratoru
- Generator je koristan ako želimo da implementiramo sopstvenu logiku za **iteraciju**

```
def f():  
    yield "Marco"  
    yield "Polo"
```

```
for i in f():  
    print(i)
```


Marco
Polo

```
def counttoten(odd):  
    yield 1 if odd else 2  
    yield 3 if odd else 4  
    yield 5 if odd else 6  
    yield 7 if odd else 8  
    yield 9 if odd else 10
```

```
print("Odds: ")  
for i in counttoten(True):  
    print(i)  
  
print("Evens: ")  
for i in counttoten(False):  
    print(i)
```


Odds:

1
3
5
7
9

Evens:

2
4
6
8
10